

قلمرو زبانی

۱. نوع حذف را در هر یک از موارد زیر تعیین کنید.
الف) بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به در گاه خدای آورد
ب) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکر واجب.
۲. در جمله زیر، یک نادرستی املائی وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.
* عصاره تاریکی به قدرت او شهد فایغ شده.*
۳. معادل درست توضیح عرفانی زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید.
* کمال توجه بنده به حق و یقین بر این که خداوند در همه احوال، عالم بر ضمیر اوست. (مراقبت / مکاشفت)

قلمرو فکری

۴. معنی و مفهوم عبارت «پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد.» را به نثر روان بنویسید.
۵. مفهوم کلی مصراع دوم بیت زیر با کدام گزینه مناسبت دارد؟
«هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی بر کند آن که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای»
الف) ما عبدنا حق عبادتک ب) ما عرفنا حق معرفتک
۶. عبارت زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.
و خان نعمت بی دریغش همه جا کشیده*

قلمرو ادبی

۷. قسمت مشخص شده متن زیر، بیانگر کدام آرایه ادبی است؟
فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.

پاسخنامه درس ۱

قلمرو زبانی

۱. الف) معنوی (حذف فعل است) ب) لفظی (حذف فعل است) (خرداد ۹۸)
۲. غلط: قایغ درست: فایق (خرداد ۹۸)

نام کتاب: فارسی (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱)

۳. مراقبت (خرداد ۹۸)

قلمرو فکری

۴. خداوند آبروی بندگان را به سبب گناه آشکار نمی برد. (خرداد ۹۸)

۵. گزینه «ب»: ما عرفنا حق معرفتک (خرداد ۹۸)

۶. و سفره نعمت های بی مضایقه و سخاوتمندانه خداوند برای همه پهن شده است. (شهریور ۹۸)

قلمرو ادبی

۷. استعاره (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. املاء درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

« از (بحر / بهر) غرامت جامه ات بیرون کنم.

قلمرو ادبی

۲. مصراع دیگر بیت زیر را بنویسید.

* یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر

۳. نوع گفت و گوی شعر زیر را در اصطلاح ادبی چه نامند؟

نخستین بار گفتش کز کجایی

بگفت از دار مُلکِ آشنایی

بگفت آن جا به صنعت در چه کوشند؟

بگفت انده خرنه و جان فروشند

بگفتا جان فروشی در ادب نیست

بگفت از عشق بازان این عجب نیست

۴. جای خالی را با مصراع مناسب پر کنید.

تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی

قلمرو فکری

۵. در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه / گفت: در سر عقل باید بی کلاهی آر نیست!» بر چه موضوعی تاکید شده است؟

۶. بیت «گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست» به کدام پدیده اجتماعی عصر شاعر اشاره دارد؟

۷. شعر زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.

* گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم

پاسخنامه درس ۲

قلمرو زبانی

۱. ۰۱ بهر (خرداد ۹۸)

نام کتاب: فارسی (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۲)

قلمرو ادبی

۲. کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی (خرداد ۹۸)
۳. مناظره (خرداد ۹۸)
۴. دست از مس وجود چو مردان ره بشوی (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۵. عقل و خرد مهم تر از حفظ ظاهر و رعایت آن است. (خرداد ۹۸)
۶. رشوه خواری حاکمان جامعه (شهریور ۹۸)
۷. گفت: خانه حاکم نزدیک است؛ به آن جا برویم. (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. معنی هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید.

الف) مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است

ب) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد

قلمرو ادبی

۲. تلمیح به کار رفته در بیت زیر را در یک سطر بنویسید.

«با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»

۳. بیت زیر را به آرایه مناسب وصل کنید.

*با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

۱- تضمین

۲- تلمیح

قلمرو فکری

۴. مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید.

«خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است»

پاسخنامه درس ۳

قلمرو زبانی

۱. الف) روش، طریق (خرداد۹۸) ب) بیگانگان (شهریور۹۸)

قلمرو ادبی

۲. در این بیت به زندگی پادشاه اساطیری ایران، جمشید اشاره شده است که جام جهان بینی داشت و در آن احوال جهان را

می دید. (خرداد۹۸)

۳. با «۲»: تلمیح (شهریور۹۸)

قلمرو فکری

۴. بیگانه ستیزی، عدم وابستگی به بیگانگان، یا هر توضیح درست مشابه (خرداد۹۸)

قلمرو زبانی

۱. با توجه به بیت های زیر درستی یا نادرستی هر یک از موارد داده شده را تعیین کنید.

تو مشتِ درشتِ روزگاری / از گردشِ قرن های پس افکند

زین بی خردانِ سفله بستان / دادِ دلِ مردمِ خردمند

الف) در گروه اسمی «مشت درشت روزگار»، واژه «مشت» هسته است.

ب) ترکیب «مردم خردمند» وصفی و ترکیب «بی خردان سفله»، اضافی است.

۲. معنی لغات مشخص شده را بنویسید.

بگرای چو ازدهای گرزه

۳. بیت زیر به شیوه بلاغی سروده شده است؛ آن را به یک جمله عادی برگردانید.

«چون گشت زمین ز جور گردون / سرد و سیه و خموش و آوند»

قلمرو ادبی

۴. معنی و مفهوم «بگرای چو ازدهای گرزه» را بنویسید.

قلمرو فکری

۵. در بیت «پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند» «سوخته جان» چه کسی است؟

پاسخنامه درس ۵

قلمرو زبانی

۱. الف) درست / ب) نادرست (خرداد ۹۸)

۲. نوعی مار سمی (شهریور ۹۸)

۳. چون زمین ز جور گردون سرد و سیه و خموش و آوند گشت. (شهریور ۹۸)

قلمرو ادبی

۴. مانند ازدهای سمی یا خطرناک، حمله کن. (خرداد ۹۸)

قلمرو فکری

۵. ملک الشعرا بهار (خود شاعر) (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. در گروه کلمه های زیر، نادرستی املايي وجود دارد؛ شکل درست هر يك را بنويسيد.
«استیصال و درماندگی - سوء هاضمه - مسطور و پوشیده»

قلمرو ادبی

۲. بیت زیر را از نظر کاربرد جناس تام (همسان) بررسی کنید.
«نی، حریف هر که از یاری بُرید / پرده هایش پرده های ما درید»
۳. آرایه مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حسن تعلیل؟ یک دلیل بنویسید.
*عشق چون آید بر هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را
*محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست
۴. بیت زیر را به آرایه مناسب آن وصل نمایید.
*مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد
- ۱- اسلوب معادله
۲- حسن تعلیل
۵. در مصراع «پرده هایش پرده های ما درید»، تفاوت معنایی «پرده» آرایه پدید آورده است.

قلمرو فکری

۶. مفهوم کدام بیت بیانگر این موضوع است که «ظاهر انسان بیانگر احوال درونی اوست»؟
الف) سرّ من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست
ب) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش
۷. در بیت «کز نیستان تا مرا بیریده اند / در نفریم مرد و زن نالیده اند» منظور از «نیستان» چیست؟
۸. بیت زیر را به نثر روان برگردانید.
*در غم ما روزها بی گاه شد / روزها با سوزها همراه شد

پاسخنامه درس ۶

قلمرو زبانی

۱. مستور و پوشیده (خرداد ۹۸)

قلمرو ادبی

۲. پرده به دو معنی به کار رفته است؛ اول، نغمه و آواز؛ دوم، حجاب و پوشش. (خرداد ۹۸)

۳. اسلوب معادله؛ زیرا مصراع دوم در هر بیت، مصداقی برای مصراع اول آن است. (دلایل درست دیگر نیز پذیرفتنی

است) (خرداد ۹۸)

۴. با «۱»: اسلوب معادله (شهریور ۹۸)

۵. جناس (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۶. گزینه «الف»: سرّ من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست (خرداد ۹۸)

۷. عالم معنا/ حقیقی، درگاه حق (شهریور ۹۸)

۸. روزهای عمر عاشقان با سوز و گداز و هجران سپری شد (شهریور ۹۸)

قلمرو ادبی

۱. مصراع دیگر بیت زیر را بنویسید.

بیداری ستاره، در چشم جویباران

.....*

۲. مصراع دیگر بیت زیر را بنویسید.

* ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران

قلمرو فکری

۳. معنی و مفهوم عبارت «در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد.» را به نثر روان بنویسید.

۴. عین القضاة، در عبارت «حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب»؛ چه چیزی را سبب ادامه زندگی می داند؟

قلمرو زبانی

۵. در عبارت «پس عشق از بحر این معنی، فرض راه آمد.» یک نادرستی املائی وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.

۶. نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.

*عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند.

پاسخنامه درس ۷

قلمرو ادبی

۱. ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران (خرداد ۹۸)

۲. بیداری ستاره، در چشم جویباران (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۳. پیمودن راه عشق (قدم در راه عاشقی گذاشتن) برای کسی امکان دارد که به فکر خودش نباشد. (خرداد ۹۸)

۴. عشق (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۵. نادرستی املائی: بحر شکل درست: بهر (شهریور ۹۸)

۶. عشق: نهاد - پاک: مسند (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. معنی واژه مشخص شده را بنویسید.
*بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است.
۲. در گروه کلمه های زیر، نادرستی املائی وجود دارد، آن را بیابید و درست آن را بنویسید.
*مأوا و پناهگاه - استیصال و درماندگی - اجین و آمیخته - سوء هاضمه
۳. در گروه اسمی زیر، نوع «وابسته وابسته» را مشخص کنید.
*دوازده سیر زعفران:
۴. نوع «وابسته وابسته» را در گروه های اسم زیر مشخص کنید.
الف) اسیر این جهان (ب) هفت فرسخ راه
۵. در نوشته زیر، یک «نقش تبعی» با ذکر «نوع» آن مشخص کنید.
«رم پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی. دیوار های قطور و بارو های دود خورده آن به زبان حال باز گو می کند که»

قلمرو فکری

۶. معنی و مفهوم عبارت «یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.» را به نثر روان بنویسید.
۷. عبارت «و صبح، هنگام «چریغ آفتاب» کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان اتراق کردیم.» را به نثر روان برگردانید.

پاسخنامه درس ۸

قلمرو زبانی

۱. نوعی ردا (خرداد ۹۸)
۲. عجین و آمیخته (خرداد ۹۸)
۳. ممیز (خرداد ۹۸)
۴. الف) صفت مضاف الیه (ب) ممیز (شهریور ۹۸)
۵. پایتخت ایتالیا «بدل» یا بارو های دود خورده «معطوف» (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۶. روزگاری همه مردم یا کشورها به روم توجه داشتند و از آن حساب می بردند (از قدرتش می ترسیدند) (خرداد ۹۸)
۷. و صبح، هنگام طلوع خورشید کنار «قنات حسنی» در شهر سیرجان اقامت کردیم. (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. در گروه اسمی زیر، نوع «وابسته وابسته» را مشخص کنید.
۲. *شرایط تقریباً پایدار:
۳. در عبارت زیر، زمان فعل های مشخص شده را دقیقاً تعیین کنید.
«صدای بلدرچین یک دم قطع نمی شود. جوجه کبک ها، خط و خال انداخته اند.»
۴. معنی لغات مشخص شده را بنویسید.
*چشمه آب سردی که در تموز سوزان کویر از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید.
۵. در عبارت زیر یک نادرستی املائی وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل صحیح آن را بنویسید.
*و آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال در صوموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد.

قلمرو فکری

۶. عبارت «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.» بر چه مفهومی تأکید دارد؟

قلمرو ادبی

۷. در تشبیه مشخص شده عبارت زیر، «مشبه» کدام است؟
«آسمان کویر، این نخلستان خاموش و پر مهتابی که هر گاه مشت خونین و بی تاب قلبم را در زیر بازان های غیبی سکوتش می گیرم، ناله های آن روح دردمند را می شنوم»

پاسخنامه درس ۹

قلمرو زبانی

۱. قید صفت (خرداد ۹۸)
۲. نمی شود: مضارع اخباری انداخته اند: ماضی نقلی (خرداد ۹۸)
۳. ماه گرما، ماه دهم از سال رومیان، مطابق تیرماه شمسی (شهریور ۹۸)
۴. نادرستی: صوموم شکل درست: صوموم (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۵. توجه به باطن و حقیقت هر چیز و پرهیز از ظاهربینی (خرداد ۹۸)

قلمرو ادبی

۶. قلب یا قلبم (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.

الف) چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم
ب) دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو

قلمرو ادبی

۲. مفهوم نمادین هر یک از موارد مشخص شده را بنویسید.

* آن جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد
غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟

قلمرو فکری

۳. معنی و مفهوم عبارت «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ» را به نثر روان بنویسید.

۴. مقصود شاعر از مصراع دوم بیت زیر چیست؟

«چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم
من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو»

پاسخنامه درس ۱۰

قلمرو زبانی

۱. الف) مسند (ب) مفعول (خرداد ۹۸)

قلمرو ادبی

۲. دوران حکومت قبل از انقلاب (یا هر اشاره مشابه) (خرداد ۹۸)

قلمرو فکری

۳. در دوران گذشته، در کشورم درد و غم زیادی وجود داشت. (ما با مصیبت های زیادی همراه بودیم.) (خرداد ۹۸)

۴. اتحاد و همبستگی با مردم، (رسیدن به وحدت و یکپارچگی) (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. معنی هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید.
* معبر تمام شد و وارد محوطه پیش روی دشمن شدیم.
۲. در عبارت زیر یک نادرستی املایی دیده می شود؛ آن را بیابید و درست هر یک را بنویسید.
* نمی پذیرفتید و طفره می رفتید ولی اسرار های من بود که بوی التماس می داد و عاقبت شما را متقاعد کرد.
۳. املای درست واژه را از داخل را از داخل کمانک انتخاب کنید.
* صدایی که می آمد (هزین ترین / حزین ترین) و عاشقانه ترین صدایی بود می آمد.

قلمرو ادبی

۴. مصراع دیگر بیت زیر را بنویسید.
* شاهد نیاز نیست که در محضر آورند
.....
۵. جاهای خالی را با مصراع مناسب پر کنید.
* آه این سر بریده ماه است در پگاه؟
.....

قلمرو فکری

۶. با توجه به رباعی زیر، منظور از «طریق پاکبازی» چیست؟
کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت
با زخم نشان سر افزای نگرفت
زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت
حیثیت مرگ را به بازی نگرفت!
۷. عبارت زیر را به نثر ساده برگردانید.
* معبر تمام شد و وارد محوطه پیش روی خاک ریز های دشمن شدیم.

پاسخنامه درس ۱۱

قلمرو زبانی

۱. محل عبور، گذرگاه (خرداد ۹۸)
۲. اصرار (خرداد ۹۸)
۳. حزین ترین (شهریور ۹۸)

نام کتاب: فارسی (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱۱)

قلمرو ادبی

۴. در دادگاه عشق، رگ گردنت گواه (خرداد ۹۸)

۵. یا نه! سر بریده خورشید شامگاه؟ (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۶. عشق حقیقی، شهادت در راه حق، از جان گذشتگی و هر معادل مناسب دیگر (خرداد ۹۸)

۷. گذرگاه تمام شد و وارد محوطه (میدان) پیش روی سنگرهای دشمن شدیم. (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. در همه بیت ها به جز گزینه شیوه بلاغی دیده می شود.

الف) همی داد مژده یکی را دگر / که بخشود بر بی گنه دادگر

ب) رخ شاه کاووس پر شرم دید / سخن گفتنش با پسر نرم دید

ج) که هر چند فرزند هست ارجمند / دل شاه از اندیشه یابد گزند

د) چنین است سوگند چرخ بلند / که بر بی گناهان نیابد گزند

۲. در بیت زیر، املائی درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.

*سیاوش چنین گفت که ای شهریار / که دوزخ مرا زین سخن گشت (خار / خوار)

۳. مفهوم فعل ساخت را در عبارت های زیر بنویسید.

الف) آن نامدار، لشکری عظیم ساخت. / ب) او با ناملایمات زندگی ساخت.

قلمرو ادبی

۴. کدام یک از ویژگی های حماسه در بیت های زیر دیده می شود؟ آن ها را از کمانک های مقابل انتخاب کنید.

الف) بدان گاه سوگند پر مایه شاه / چنین بود آیین و این بود راه (ملی - قهرمانی)

ب) یکی تازی ای برنشسته سیاه / همی خاک نعلش برآمد به ماه (خرق عادت - ملی)

قلمرو فکری

۵. معنی و مفهوم بیت «چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی / بیاید زدن سنگ را بر سبوی» را به نثر روان بنویسید.

۶. با توجه به بیت «بیامد دوصد مرد آتش فروز / دمیدند گفتی شب آمد به روز» کدام توضیح درست است؟

الف) از شعله بزرگ آتش، شب مثل روز روشن شد / ب) از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد

۷. در بیت «پراگنده کافور بر خویشتن / چنان چون بود رسم و ساز کفن»، منظور شاعر از «مصراع اول» را بنویسید.

پاسخنامه درس ۱۲

قلمرو زبانی

۱. گزینه «ب»: رخ شاه کاووس پر شرم دید / سخن گفتنش با پسر نرم دید (خرداد ۹۸)

۲. خوار (شهریور ۹۸)

۳. الف) فراهم کرد / ب) سازش کرد (شهریور ۹۸)

نام کتاب: فارسی (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱۲)

قلمرو ادبی

۴. الف) ملی

ب) خرق عادت

(خرداد ۹۸)

قلمرو فکری

۵. اگر می خواهی حقیقت را آشکار کنی باید دست به آزمودن آن ها بزنی. (دست به آزمایش بزنی) (خرداد ۹۸)

۶. گزینه «ب»: از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد (خرداد ۹۸)

۷. آماده شدن (خود را معطر ساختن) برای رویارویی با مرگ (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. در مورد زیر، یک نادرستی املائی وجود دارد؛ آن را بیابید و درست هر یک را بنویسید.

* شیرمرد عرصه ناوردهای حول / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود

۲. در مورد زیر، املائی درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.

* خوان هفتم را / ... (هریوه - حریوه) خوب و پاک آیین روایت کرد /

قلمرو ادبی

۳. مصراع اول بیت «.....» / به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن» کدام است؟

الف) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار (ب) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم

۴. مصراع دوم بیت «اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار /» را بنویسید.

قلمرو فکری

۵. معنی و مفهوم مورد زیر را به نثر روان بنویسید.

* در بن این چاه آبش زهر شمیر و سنان، گم بود.

۶. شعر زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.

* این (شعر) عیار مهر و کین مرد و نامرد است.

۷. در بیت «این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد» منظور از «کلید گنج مروارید» چیست؟

پاسخنامه درس ۱۳

قلمرو زبانی

۱. هول (خرداد ۹۸)

۲. هریوه (شهریور ۹۸)

قلمرو ادبی

۳. گزینه «ب»: به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم (خرداد ۹۸)

۴. به سوی تو بود روی سجودم؛ میهن ای میهن (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۵. رستم در ته چاهی که به جای آب، شمشیر و سرنیزه زهر آلود داشت، گم شده بود. (خرداد ۹۸)

نام کتاب: فارسی (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱۳)

۶. این شعر من ملاک سنجش محبت و دشمنی مردان و نامردان است. (شهریور ۹۸)

۷. لبخند (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. معادل درست توضیح عرفانی زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید.
* خالی شدن قلب سالک از آن چه جز خداست. (تجربید / اشتیاق)
۲. در متن زیر، یک نقش تبعی «معطوف» و یک «بدل» بیابید.
«ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرخ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند، آشیان دارد.»

قلمرو ادبی

۳. در بیت زیر، شاعر برای بیان وجه شبه، از کدام آرایه ادبی بهره برده است؟
«عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود»
۴. با توجه به منطلق الطیر و عبارت زیر، «بلبل» نماد چه کسانی است؟
«هدهد به بلبل پاسخ گفت: «مهرورزی تو بر گل مار راستان و پاکان است اما زیبایی محبوب تو چند روزی بیش نیست.»

قلمرو فکری

۵. هر یک از بیت های زیر با کدام یک از وادی های عرفانی ذکر شده مطابقت دارد؟
الف) هر یکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش
ب) روی ها چون زین بیابان در کنند / جمله سر از یک گریبان بر کنند
ج) هشت جنت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است
۶. بیت «هشت جنت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است»، بیانگر کدام وادی عرفانی است؟
الف) فنا (ب) توحید (ج) حیرت (د) استغنا
۷. شعر زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.
* هر یکی بینا شود بر قدر خویش باز یابد در حقیقت صدر خویش

پاسخنامه درس ۱۴

قلمرو زبانی

۱. تجرید (خرداد ۹۸)
۲. معطوف: شهریاری بدل: پرندگان یا بلندترین کوه روی زمین (خرداد ۹۸)

نام کتاب: فارسی (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱۴)

قلمرو ادبی

۳. کنایه (تناسب یا ایهام و مراعات نظیر نیز درست است). (خرداد ۹۸)

۴. عاشقان مجازی (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۵. الف) ← (۳: معرفت) ب) ← (۱: توحید) ج) ← (۲: استغنا) (خرداد ۹۸)

۶. گزینه «د»: استغنا (شهریور ۹۸)

۷. هر کس به ارزش و جایگاه خود پی می برد و در حقیقت از مقام خود آگاه می شود. (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.
*بزنيـد خودتان را به ناخوشي و بگويـد طيب (غدقن / قدغن) کرده.
۲. در عبارت زیر، یک حرف پیوند هم پایه ساز بیابید.
«برخی در همان نخستین منزل از پا در آمدند. بسیاری در دومین منزل به زاری زار جان سپردند اما آنان که همت یارشان بود، پیش تر می رفتند.»
۳. معنی لغات مشخص شده را بنویسید.
*با حال استیصال پرسیدم: «پس چه خاکی به سرم بریزم؟»
۴. با توجه به شعر «نان را، هوا را، / روشنی را، بهار را، / از من بگیر / اما خنده ات را هرگز»، حرف ربط «همپایه ساز» را مشخص کنید.

قلمرو فکری

۵. معنی و مفهوم عبارت «یکی کباده شعر و ادب می کشید، جلو رفته جبهه شاعر را بوسید.» را به نثر روان بنویسید.
۶. بیت زیر با کدام مثل مشهور از نظر مفهوم تناسب دارد؟
«سخن گفته دگر باز نیاید به دهن اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد»
الف) از ماست که بر ماست ب) تیری که از دست رفت، به کمان باز نمی گردد.
۷. عبارت «در این اثنا صدای زنگ تلفن از سرسرای عمارت بلند شد.» را به نثر روان بازگردانید.

قلمرو ادبی

۸. در عبارت زیر، مفهوم کنایی «سماق مکیدن» چیست؟
«گفت: تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقدا خط بکش و بگذار سماق بمکند.»

پاسخنامه درس ۱۴

قلمرو زبانی

۱. قدغن (خرداد ۹۸)
۲. اما (خرداد ۹۸)
۳. درماندگی (شهریور ۹۸)

نام کتاب: فارسی (۳)

نام درس: سوالات آزمون نهایی درس (۱۶)

۴. اما (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۵. یکی که ادعای شعر و شاعری داشت جلو رفت و پیشانی شاعر را بوسید (خرداد ۹۸)

۶. گزینه «ب»: تیری که از دست رفت، به کمان باز نمی گردد. (خرداد ۹۸)

۷. در این میان، صدای زنگ تلفن از راهروی خانه بلند شد. (شهریور ۹۸)

قلمرو ادبی

۸. انتظار کشیدن (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. مفهوم نشانه «ان» را در واژه های زیر بنویسید.

الف) بابکان: ب) خندان: ج) دیلمان: د) کوهان:

۲. معنی لغات مشخص شده را بنویسید.

*بخند؛ زیرا خنده تو/ برای دستان من،/ شمشیری است آخته

۳. با توجه به شعر «نان را، هوا را،/ روشنی را، بهار را،/ از من بگیر/ اما خنده ات را هرگز»، کدام واژه حذف شده است؟

۴. مفهوم نشانه «ان» را در واژه های زیر بنویسید.

الف) دیلمان: ب) کوهان:

پاسخنامه درس ۱۷

قلمرو زبانی

۱. الف) منسوب به بابک (نسبت) ب) نشانه صفت فاعلی (حالیه) (خرداد ۹۸)

۲. بیرون کشیده (شهریور ۹۸)

۳. فعل نگیر (از من نگیر) («تو» که نهاد است نیز حذف شده است.) (شهریور ۹۸)

۴. الف) مکان ب) شباهت (شهریور ۹۸)

قلمرو زبانی

۱. معنی هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید.
*همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود می گرداند.
۲. در سروده «و نخستین احساس عشق را در جایی می جوید که خود در آنجا به دنیا آمده است.»، الف) نوع زمان فعل «آمده است» را بنویسید. ب) ترکیب «احساس عشق» وصفی است یا اضافی؟

قلمرو فکری

۳. عبارت زیر بر چه نکته ای توجه دارد؟
«وقتی قومی به اسارت دشمن درآید و مغلوب و مقهور بیگانه گردد، تا وقتی که زبان خویش را حفظ کند، همچون کسی است که کلید زندان خویش را در دست نگه داشته باشد.»

قلمرو ادبی

۴. آرایه بارز عبارت زیر را بیابید و نام آن را بنویسید.
«معلم را دیدم که بر کرسی خود نشست و سپس با همان صدای گرم اما سخت که هنگام ورود با من سخن گفته بود، گفت: فرزندان، این بار آخر است که من به شما درس می دهم.»

پاسخنامه درس ۱۸

قلمرو زبانی

۱. کتاب (خرداد ۹۸)
۲. الف) ماضی نقلی ب) ترکیب اضافی (شهریور ۹۸)

قلمرو فکری

۳. توجه به اهمیت زبان ملی و تلاش برای حفظ آن (خرداد ۹۸)

قلمرو ادبی

۴. صدای گرم: حس آمیزی (شهریور ۹۸)